

ти наука не се приподаваше на Българчетата; но всичкото имъ учение съществува въ изучваньето само на Еллянскія или старо-гръцкія язикъ, и нищо повече. А за под-успешно постигванье на завѣтната си адска цѣль: за да слѣять часъ по-скоро и под-основателно Българската народность съ гръцката, и да изчезни по тоя начинъ свръшенно името „Българинъ“ отъ тоя земепътъ свѣтъ, гръцките Владици и гръцките духовници съ помощта на Българските изроди, погръденитѣ Българи, бѣхѣ и успѣли да се въведе гръцкія язикъ и въ черковитѣ въ всичките градове, градовце, даже и въ много села изъ Българія; тѣй щото, матернія нашъ български язикъ бѣше замѣстенъ въ училищата и въ черковитѣ съ гръцкія. Но това вижда се не е било достаточно и удовлетворително за да се напълно осѫществи завѣтната идея на Гърцитѣ; и спорядъ това, тѣ се всячески трудяха и до нѣйдѣ бѣхѣ успѣли, да введятъ българскія язикъ и въ домоветѣ на Българитѣ, и да стани гръцкія язикъ единъ общественъ говоримъ язикъ; и тѣй, да замѣсти на всѣдѣ българскія язикъ. Тая предначертателна велика идея на Гърцитѣ е била най гибелна за българската народность, и спорядъ нея пробужданьето на нашите злочести прадѣди отъ джлбокія имъ робски сѫнъ, въ който тѣ бѣхѣ приспани отъ гръцките Владици и отъ гръцките духовници, бѣше не само мѣжно но и невѣжливо. —

Отъ всичко горѣзложенное се ясно види и се ясно разумѣва; че лукавитѣ гръцки Патрици, Владици и духовници за да слѣятъ свръшенно, успешно и основателно Българската народность съ гръцката: бѣхѣ най напредъ употребили „язикъ-тъ“, — това силно орждіе за притопяваньето на една народность въ друга. И дѣйствително гръцкія язикъ, въведенъ въ българските училища, въ черковитѣ и въ домоветѣ на гражданините Българи, бѣше завзетъ едно най почтенно и предпочитително място въ общественнія животъ у Българитѣ, въ разновиднѣтѣ имъ занятія и отношения. Това же предпочтеніе на гръцкія язикъ между Българитѣ не се отдаваше единствено